

10. Тулай О. І. Організаційно-фінансові аспекти вдосконалення вітчизняної пенсійної системи. Формування єдиного наукового простору Європи та завдання економічної науки : зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 16-17 жовт. 2008 р.). Тернопіль : ТНЕУ, 2008. С. 106–108.

Соловйова Діана Євгенівна

студентка 1 курсу факультету фінансів та обліку, ТНЕУ

Гупаловська Мирослава Богданівна

к. е. н., доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія ТНЕУ

ГРОШІ ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ

Найважливішою ознакою держави є її суверенітет, винятковість якого пов'язана безпосередньо з таким атрибутом як національні гроші. Категорія грошей широко досліджується економічною і юридичною науками. Протягом багатьох років фахівці у різних галузях економіки та права не полишають спроб вивести універсальне визначення поняття грошей.

Найбільш узагальнене визначення полягає у тому, що гроші – це специфічний товар, спеціальна споживча вартість якого робить його загальним еквівалентом товарів, перетворюючи на капітал [1].

Думка економістів сходиться в тому, що поява грошей пов'язана з розвитком поділу праці і обміну, а також з еволюцією мінової вартості. Але в процесі розвитку товарно–грошових відносин не лише ускладнюються її функції, а й з'являються нові гроші, в нових формах та ознаках.

Спочатку акти обміну привели до появи простої випадкової або одиничної мінової форми вартості. Внаслідок першого суспільного поділу праці з'являється повна або розгорнута форма мінової вартості. Отже, товарні гроші – товар-еквівалент, що використовується як засіб обміну і який може залишатися одночасно звичайним товаром. Внаслідок розвитку обміну і виробництва товарів відбувається подальша еволюція грошей. Гроші почали втрачати товарну природу, на зміну прийшли паперові гроші. Паперові гроші не мають внутрішньої вартості, на відміну від товарних. Примусову купівельну спроможність надає держава, яка і гарантує їх обіг на своїй території.

Однією з особливостей сучасного етапу розвитку грошей став перехід грошових знаків з готівкової форми переважно в безготівкову форму. Виконуючи функції засобу обігу і засобу платежу, гроші можуть переходити з готівкової форми в безготівкову і навпаки.

Окрім чисто економічних функцій (міра вартості, засіб обігу, платежу, нагромадження, функція світових грошей), гроші є фактором формування психіки людини у виживанні, існуванні, самозадоволенні, посіданні певного статусу в суспільстві тощо [2].

Отже, економічні функції грошей в своїй єдності дають загальне уявлення про їх роль в суспільному відтворенні.

Література:

1. Музика Л.А. Міжгалузева категорія “гроші” у сфері цивільно- та фінансово-правової політики. *Наука і правоохорона*. 2013. № 4. С.100-105
2. Колач С. М. Гроші як економічний та психологічний феномен суспільства. *Інноваційна економіка*. 2013. № 10. С. 124-127.
3. Рябініна Л. М. Гроші як атрибут державності країни. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2013. Вип. 2(2). С. 68-73.
4. Петренко Г. С. Гроші як феномен культури: аксіологічний аспект. *Гілея: науковий вісник*. 2014. Вип. 84. С. 328-332.

Стасик Василь Васильович

студент 2 курсу ОС «магістр» ННІОТ, ТНЕУ
Науковий керівник – д. е. н., професор Тулай О. І.

ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Сьогодні в Україні гостро постало питання соціального неблагополуччя, пов'язаного із низьким рівнем здоров'я та тривалості життя, доступом до високоякісної освіти, високою диференціацією доходів громадян та ін. Реалізації соціальної функції держави перешкоджає низка чинників, серед яких високий рівень незалежності державної бюрократії від суспільства та непідконтрольність державних органів влади громадянам [1, с. 74].

Соціальна політика передбачає комплекс соціально-економічних заходів держави й організацій, спрямованих на послаблення нерівності в розподілі доходів і майна, на захист населення від безробіття, від